

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS/
NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS**

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

2019

TLHAHLO YA GO SWAYA

MEPUTSO: 100

Palomoka ya matlakala a tlhahlo ya go swaya ke 12.

KAROLO YA A: DITAODIŠO

POTŠIŠO YA 1

Ditaodišo tše di botšišitšwego.

1.1 Ka tla ka phonyokga ka lešoba la nalete. (**Ke taodišokanego**)

Tlhahlošo

Taodišokanego e laodiša tiragalo ye e fetilego. E ka ngwalwa go tšwa lehlakoreng le lengwe le le lengwe.

Tše di swanetšego go hlokomelwga ge go ngwalwa taodišo ye:

- Tiragalo e swanetše go kgodiša le ge e theilwe godimo ga nonwane.
- Gantši taodišo ye e ngwalwa ka lebaka le le fetilego.
- Ditemana tša matseno di swanetše go tanya šedi ya mmadi.
- Tiragalo ge e le ye botse e swanetše go ba le ntlha yeo e e laetšago.
- Thumo ya moswananoši ya go kgahliša e a kgotsofatša.
- Taodišo ya go anega gantši e na le mokgwa wa go hlaloša.
- Kgahlego ya mmadi e swanetše go lotwa go fihla mafelelong.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Lefelo la ditiragalo.
- Ditiragalo tša letšatši leo.
- O phonyokgile bjang?

[50]

1.2 Tseleng ya bophelo re ithuta tše ntši. (**Ke taodišotlhahloši**)

Tlhahlošo

Ka taodišotlhahlošo, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe a/se ka hlalošwa.

Tše di swanetšego go hlokomelwga ge go ngwalwa taodišo ye:

- Mongwadi o swanetše go hlagiša seswantšho ka mantšu.
- Kgetha mantšu le dikgopololo ka tlhokomelo gore o fihlelele seo se nyakegago.
- Dikakanyo tša malebana le go bona, go kwa, go kgwatha, modumo le tatso di ka šomišwa go dira gore tlhahlošo e kwešišege.
- Diriša dikapolelo ka tsela ya maleba.
- O swanetše go ba le boitemogelo bja hlogo yeo o ngwalago ka yona.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Tše di gahlanego le tšona.
- Di mo hotše bjang?
- Yena o hola batho bjang?

[50]

1.3 Mphiwafela o re tšwela kae. (**Ke taodišotlhaloši**)

Tlhalošo

Ka taodišotlhalošo, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe a/se ka hlalošwa.

Tše di swanetšego go hlokomelwā ge go ngwalwa taodišo ye:

- Mongwadi o swanetše go hlagiša seswantšho ka mantšu.
- Kgetha mantšu le dikgopololo ka tlhokomelo gore o fihlelele seo se nyakegago.
- Dikakanyo tša malebana le go bona, go kwa, go kgwatha, modumo le tatso di ka šomišwa go dira gore tlhalošo e kwešišege.
- Diriša dikapolelo ka tsela ya maleba.
- O swanetše go ba le boitemogelo bja hlogo yeo o ngwalago ka yona.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Ka mokgwa wo o fokoditšego bohloki ka gona.
- O thuša batho ba mohuta mang?

[50]

1.4 Ketelo ya Tonakgolo e tla kaonafatša seemo sa renā. (**Ke taodišokakanywa**)

Tlhalošo

Ka taodišokakanywa mongwadi o akanya kgopololo gomme a tšweletša maikutlo a gagwe go ya ka fao a gopolago ka gona.

Mongwadi a ka lebelela morago gomme a hlaloša tše di diregilego.

Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwā ge go ngwalwa taodišo ye:

- Maikutlo le khuduego di kgatha tema ye bohlokwa taodišong ye.
- Karolo ye kgolo ya taodišo e ka ba tlhalošo.
- Ditlhahlošo di swanetše go kwagala di be di ikemišetše go tsošološa maikutlo a mongwadi.
- Dikgopololo tše di hlagišwago di swanetše go tšweletša bonnate bja mongwadi le boyena bja gagwe.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Seemo sa bona motseng.
- Tše dibotse tša go tšwa go Tonakgolo.
- Tše ba di emetšego/diphetogo.

[50]

1.5 Dinagamagae di kaonafetše go swana le metsesetoropo. (**Ke taodišokahlahlo le taodišongangišano**)

Tlhahlošo

Taodišo ye ga e na maikutlo a mongwadi. Yona e leka go tšweletša mahlakore a mabedi a poledišano ka go lekana. Mongwadi o hlokomela dintlha tša go fapano tša hlogo ye gomme a hlagiša dikgopolo tša go fapano ntle le go tsea lehlakore. Mongwadi a ka ba le thumo ye e itšeng mafelelong a taodišo, eupša dintlha tša go thekga goba go ganetša di swanetše go lekalekana le go kwagala.

Tše di swanetšego go hlokamelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Mongwadi o swanetše go kwešiša le go lebelediša mahlakore a mabedi a taodišo ntle le go tsea lehlakore.
- Taodišo e swanetše go kwagala le go ikema ka dintlha. Seo se ra gore e se huetswe ke maikutlo a mongwadi.
- Dikahlaahlo e be tša moyo wo o fodilego, tša go naganwa gabotse le go thekgwa ka tshwanelo.
- Segalo e be sa go hloka khuduego eupša e be seo se kgodišago sa go hloka lenyatšo.
- Mongwadi a ka fa maikutlo a gagwe mafelelong a taodišo eupša seo e se be thumo ya taodišo.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago

- Ditirelo ka kakaretšo di kaonafetše (mohlagase, meetse bj.bj.).
- Dithuto tša bana.

[50]

1.6 Mphe, mphe e a lapiša, motho o kgonwa ke sa gagwe. (**Ke taodišongangišano/taodišotlhahloši/taodišokanego**)

Tlhahlošo

Ka taodišongangišano mongwadi o na le kgopolo ye e itšeng goba ntihakemo gomme a fe dintlha tša go fahlela goba go thekga maemo a gagwe. Kgopolo ya mongwadi e swanetše go kwešišega taodišong ka moka. Ka taodišo ye mongwadi o leka go kgodiša goba go fekeetša mmadi gore a kwane le kgopolo ya gagwe.

Dintlha tše di swanetšego go hlokamelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Thoma ka go laetša kgopolo ya gago ka tsela ya maatlakgogedi mabapi le hlogo.
- Efa dintlha tša go fahlela kgopolo ya gago le go thekga seo.
- Mongwadi o tla tsepelela dintlha tša go ganetšana le kgopolo ye e filwego.
- Bjalo ka mongwadi wa taodišo ye, tšweletša dikgopolo tše maatla ka ge taodišo ye e ama kudu maikutlo a gago.
- Ditlabelo tša makgethe le tsebo ya go kgodiša di swanetše go šomišwa.
- Polelo e swanetše go ba ye maatla gore e hlalhe maikutlo a mmadi.
- Hlokomela gore polelo e se be ye mpe.
- Thumo le yona e swanetše go ba ye maatla, ya go kwagala le go kgodiša

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Ge a dumela a ka tšweletša tše di ka lapišago batho.
- Ge a sa dumele a ka tšweletša ka mokgwa wo a thušegilego ka gona ka lebaka la go kgopela.

[50]

1.7 1.7.1 Seswantšho (**Ke taodišotlhaloši**)

Tlhalošo

Ka taodišotlhalošo, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe a/se ka hlalošwa.

Tše di swanetšego go hlokamelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Mongwadi o swanetše go hlagiša seswantšho ka mantšu.
- Kgetha mantšu le dikgopololo ka tlhokomelo gore o fihlelele seo se nyakegago.
- Dikakanyo tša malebana le go bona, go kwa, go kgwatha, modumo le tatso di ka šomišwa go dira gore tlhalošo e kwešišege.
- Diriša dikapolelo ka tsela ya maleba.
- O swanetše go ba le boitemogelo bja hlogo yeo o ngwalago ka yona.

Tše molekwa a ka di tšweletšago:

- Mo bophelong ga go na seo se lego boima.
- Ge o kgotlelela mafelelong o tla tšwelela.

[50]

1.7.2 Seswantšho (**Ke ditaodišokakanywa**)

Tlhalošo

Ka taodišokakanywa mongwadi o akanya kgopololo gomme a tšweletša maikutlo a gagwe go ya ka fao a gopolago ka gona. Mongwadi a ka lebelela morago gomme a hlaloša tše di diregilego.

Dintlha tše di swanetšego go hlokamelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Maikutlo le khuduego di kgatha tema ye bohlokwa taodišong ye.
- Karolo ye kgolo ya taodišo e ka ba tlhalošo.
- Ditlhahlošo di swanetše go kwagala di be di ikemišetše go tsošološa maikutlo a mongwadi.
- Dikgopololo tše di hlagišwago di swanetše go tšweletša bonnete bja mongwadi le boyena bja gagwe.

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: **50**

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE

2.1 LENGWALO LA SEMMUŠO (LA KGOPENO)

Dintlha tše di swanetšego go hlokamelwa ge go ngwalwa lengwalo la semmušo:

- Lengwalo le lebišwe go masepala.
- Maikemišetšo a lengwalo a swanetše go tšweletša polelo ya go kgopela.
- Retšistara le segalo e be tša semmušo.
- Lengwalo le laetše tše di latelago:
 - Sebopego le botelele tša maleba.
 - Diatrese tše pedi, e lego ya moromedi le ya moamogedi.
 - Madume/Matseno le hlogo ya taba.
 - Mafetšo a maleba le leina. bj.bj.
- Mosaeno

[30]

2.2 TŠA BOPHELO BJA MOHU

Dintlha tše di swanetšego go hlokamelwa ge go ngwalwa tša bophelo bja mohu:

- Mohu o belegwe neng, kae, le gore o hlokofetše neng?
- Dithuto tša gagwe.
- Tša mešomo ya gagwe.
- Maemo a lenyalo le bana ba gagwe.
- Bao a ba tlogetšego morago.

[30]

2.3 LENANEOTHERO LE METSOTSO

Dintlha tše di swanetšego go hlokamelwa ge go ngwalwa lenaneothero le metsotsso:

2.3.1 Lenaneothero

- Letšatšikgwedi, nako le lefelo tša kopano.
- Pulo le kamogelo.
- Maloko ao a ttilego le bao ba kgopetšego tshwarelo.
- Palo le kamogelo ya metsotsso ya kopano ya go feta.
- Ditšwametsotsong.
- Tabakgolo ya letšatši.
- Letšatši la kopano ye e latelago.
- Tswalelo.

2.3.2 Metsotsso ka bokopana

- (a) Pulo ka Moruti.
- (b) Kamogelo ka mokhantshelara.
- (c) Maloko ka moka a be a tlile.
- (d) Palo le kamogelo ya metsotsso ya kopano ya go feta e ile ya balwa. gomme ya amogelwa ke maloko ka moka.
- (e) Ditšwametsotsong di ile tša balwa gomme tša ahlaahlwa.
- (f) Tabakgolo ya letšatši le maano la go kgobokeletša batšofadile le bagolofadi diwilitšhere.
- (g) Tswalelo ya kopano ka moruti.

[30]

2.4 POLELO

Dintlha tšeо di swanetšego go hlokomelwа ge go ngwalwa polelo:

- Hlogo e sepelelane le moletlo.
- Retšistara ya maleba.
- Polelo e be yeo e tsošago maikutlo le go hlohleletša.
- Go swarelela hlogong/sererweng.
- Tšhomisо ya makgethepolelo.
- Go šomiša mehlala go fahlela dikgopolо.

[30]

PALOMOKA YA KAROLO YA B: **30**

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA

3.1 PAPATŠO

Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwā ge go ngwalwa papatšo:

- Hlogo ya papatšo.
- Difonte tša go fapanā.
- Go bapatšwa eng?
- Tshedimošo ka botlalo mabapi le setšweletšwa seo se bapatšwago.
- E kwalakwatšwa kae?
- Morero wa papatšo.
- Mmapatši o diriša polelo ya go goga šedi ya bareki/babadi.

[20]

3.2 POSKARATA

Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwā ge go ngwalwa poskarata:

- Tšatšikgwedi
- Nako
- Lefelo
- Morero
- Retšistara le polelo e be tša maleba.
- E be ka gare ga lepokisana.
- Fonte ya maleba.

[20]

3.3 DITAELO

Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwā ge go ngwalwa ditaelo:

- Ikgakolle ka dinyakwa tša mošomo woo.
- Dira dinyakišo mabapi le mošomo wo.
- Netefatša lefelo la dipotšišotherišano.
- Ipeakanye le go itokiša ka tshwanelo.
- Kgetha mohuta wa diaparo.
- Fihla pele ga nako.
- O se tšhoge.

[20]

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 20
PALOMOKA YA TLHABLOBO: 100

ELA HLOKO:

- Diriša rubriki ye ge o swaya ditaodišo (LEPHEPHE LA 3, KAROLO YA A).
- Meputso ya 0–50 e arotšwe ka magato a mahlano a ditlhalošo.
- Mo go diteng, polelo le setaele le legato le lengwe le lengwe la magato a ditlhalošo a mahlano le arotšwe ka dikarolwana tše pedi, e lego legato la godimo le la fase go lebeletšwe kabo ya meputso le ditlhalošo.
- Sebopego ga se sa arolwa ka legato la godimo le la fase.

KAROLO YA A: RUBRIKI YA GO SWAYA DITAODIŠO TŠA SEPEDI LELEME TLALELETŠO LA PELE [MEPUTSO YE 50]

Dinyakwa	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG LE PEAKANYO (Go arabal dipotšišo) Tatelano ya dikgopolole go dirwa peakanyo Temogo ya morero, baamogedi ba tshedimošo le dikamano	28–30 -Bokgoni bja go arabal potšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša -Dikgopolole tše bohlale, tše go hlohla mabjoko tše di tšwelelo mahlalagading -Peakanyo le tlemagano ke tše di ikgethilego go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	22–24 -Potšišo e arabilwe gabotsebotse -Dikgopolole di kgahliša kudu ebole di sepelelana le hlogo/sererwa -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolole ke tše botsebotse go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	16–18 -Karabo e a kgotsofatša. -Dikgopolole di tlemagane ebole di a kgodiša -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolole ke tše kaone go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	10–12 -Tlemagano ya dikgopolole ga se ya maleba -Dikgopolole ga di tšwelele gabotse ebole ga di bontše boithamelo -Tatelano le tlemagano ya dikgopolole di tšwelela gannyane	4–6 -Molekwa o tšwele tseleng kudukudu -Dikgopolole di hlakahlahane ebole ga di nepiše -Dikgopolole ga di nepiše hlogo ebole di a ipoeletša -Ga go telano le tlemagano ya dikgopolole
MEPUTSO YE 30					
Diteng = 25	25–27	19–21	13–15	7–9	0–3
Peakanyo = 5	-Bokgoni bja go arabal potšišo ke bja maemo a godimodimo -Dikgopolole tše bohlale tše go tšwa mahlalagading -Bokgoni bja maemo a godimo bja go beakanya le go tlemaganya dikgopolole go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	-Potšišo e arabilwe gabotse -Dikgopolole di kgahliša ebole di sepelelana le hlogo/sererwa -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolole ke tše botse go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	-Potšišo e arabilwe ka mo go kgotsofatšago eupša ga se ya hlaka gabotse -Tlemagano ya dikgopolole e a kgotsofatša ebole e a kgodiša -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolole di a kgotsofatša go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	-Molekwa o tšwele tseleng -Dikgopolole di hlakahlahane -Ga go peakanyo goba tlemagano ya dikgopolole yeo e tšwelelagoo	-Ga go bolelwelo selo ka hlogo yeo e filwego -O tšwele tseleng kudukudu -Diteng ga di nepiše ebole di hlakahlahane

POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE		14–15	11–12	8–9	5–6	0–3
Segalo, retšistara, mongwalelo, tlotlontšu ya maleba ya morero le dikamano Kgetho ya mantšu Tirišo ya polelo le melawana, maswao, popopolelo le mopeleto	Legato la godimo	-Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana kudukudu le morero, baamogedi le dikamano -Polelo ke ya boitshepo, ya go nona, ya maatlakgogedi -Polelo e na le segalo sa go ba le maatlakgogedi ebile e nonne ka mebolelwana ya go kgahliša -Ga go na le ge e ka ba phošwana e tee ya popopolelo le mopeleto -Polelo e beakantšwe ka bokgwari bja maemo a godimodimo	-Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo e na le maatla, ya segalo sa maleba. -Diphošo tša popopolelo le mopeleto ga se tše kae -Polelo e beakantšwe gabotsebotse	-Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Tirišo ya maleba ya polelo e dira gore molaetša o kwagale -Segalo ke sa maleba -Mebolelwana e dirišitšwe go godiša boleng bja diteng	-Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana gannyane le morero, baamogedi le dikamano -Tirišo ya polelo ke ya motheo -Segalo le mošito ga se tša maleba -Tlotlontšu ke ye nnyane kudukudu moo e lego gore e dira gore ditaba di se kwešišagale	-Polelo ga e kwešišagale -Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu ga di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano -Tlotlontšu ke ye nnyane kudukudu moo e lego gore e dira gore ditaba di se kwešišagale
MEPUTSO YE 15		13	10	7	4	
Polelo = 10 Mongwalelo = 3 Padišišobohlatse = 2	Legato la fase	-Polelo ya maemo a godimodimo ya go ba le segalo se maatla -Ga go na le ge e ka ba phošwana e tee ya popopolelo goba mopeleto -Polelo e beakantšwe ka bokgwari	-Polelo ke ya maemo a godimo ya go ba le maatlakgogedi -Segalo ke sa maleba sa go ba le maatlakgogedi. -Diphošwana tše nnyane tša popopolelo le mopeleto -Polelo e beakantšwe gabotse.	-Tirišo ya polelo e a kgotsofatša eupša e na le diphošo -Segalo se a kgotsofatša eupša mebolelwana ga se ya dirišwa o kaalo	-Polelo ga e kgotsofatše -Ga go phapantšho ya mafoko -Tlotlontšu ga se ye kaalo	
SEBOPEGO		5	4	3	2	0–1
Dinyakwa/Dipharologantšho tša setšweletšwa. Tšwetšopele ya ditemana le tlhamo ya mafoko		-Tšwetšopele ya sererwa ke ya maemo a godimodimo -Tlhahlošo ya dikgopo ke ya maemo a godimodimo -Tlhamo ya mafoko le ditemana ke ya go ikgetha, ya maemo a godimodimo	-Tatelano ye botse ya tšwetšopele ya dintlha. -Tlemagano ye botse ya dintlha le dikgopo. -Mafoko le ditemana di beakantšwe ka makgethe	-Dintlha tša maleba di tšweleditšwe -Mafoko le ditemana di hlamegile gabotse. -Taodišo e a kwagala	-Dintlha tša maleba ga se tše kae -Mafoko le ditemana di na le diphošo -Taodišo e a kwagala eupša e na le mafokodi	-Dintlha tša maleba ga di gona -Mafoko le ditemana di fošagetše -Taodišo ga e kwagale
MEPUTSO YE 5						

KAROLO YA B: RUBRIKI YA GO SWAYA DITŠWELETŠWA TŠE TELELE TŠA TIRIŠANO TŠA SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE [MEPUTSO YE 30]

Dinyakwa	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG, PEAKANYO LE SEBOPEGO (Go araba dipotšišo le dikgopololo) -Tatelanyo le peakanyo ya dikgopololo -Morero, baamogedi, dinyakwa/dipharologantšo le dikamano	15–18 -Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša -Dikgopololo ke tše bohlale tša go tšwa mahlalagading -Tsebo ye e tseneletšego ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa -Ditaba di nepiša setšweletšwa thwi -Tlemagano ya diteng le dikgopololo ke ya maemo a godimo -Tlhalošo ya ditaba ke ya maemo a godimo eibile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae	11–14 -Bokgoni bjo bobotsebotse bja go araba potšišo bjoo bo laetšago tsebo ye botse ya mohuta wa setšweletšwa -Ditaba di nepiša setšweletšwa -Molekwa ga se a tšwa tseleng -Tlemagano ya diteng le dikgopololo ke ye botse -Tlhalošo ya ditaba ke ye botse eibile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae	8–10 -Bokgoni bja go kgotsafša bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ye nnyane ya mohuta wa setšweletšwa -Go na le nepišo eupša go na le go tšwa tseleng gannyane -Tlemagano ya dikgopololo le dikamano e a kgotsafša -Tlhalošo ya ditaba e a kgotsafša eibile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae	5–7 -Bokgoni bja motheo bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ye nnyane ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa -Go na le nepišo ye nnyane ya setšweletšwa eupša go na le go tšwa tseleng -Tlemagano ya diteng le dikgopololo ga se ye kaalo -Tlhalošo ya ditaba ke ya motheo eibile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae	Karabo ga e laetše tsebo le ye nnyane ya mohuta wa setšweletšwa -Molaetša ga o tšwelele gabotse ka ge molekwa a tšwele tseleng kudukudu. -Ga go tlemagano ya diteng le dikgopololo -Ditaba di tlhalošwa gannyane. -Sebopego sa setšweletšwa ga se sona
MEPUTSO YE 18 Diteng = 14 Peakanyo = 2 Sebopego = 2 (Lengwalo =Sebopego =4)	10–12 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano -Tirišo ya polelo le melawana kgetho ya mantšu -Maswao le mopeleto	8–9 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo e nepagetše eibile e hlamegile gabotse -Ga go na le ge e ka ba phošo e tee	6–7 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano -Diphošo tša popopolelo ga se tše ntši -Tlolontšu ke ye ntši -Gantši ga go diphošo	4–5 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu ga di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Popopolelo ga se ye e nepagetše eibile e tletše ka diphošo -Tlolontšu ga se ye ntši -Molaetša o a tšwelela eupša o arošitšwe	0–3 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu ga di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano -Sengwalo se tletše ka diphošo eibile se tlakahlakane -Tlolontšu yeo e lego gona ga e sepelelana le morero le ga nnyane -Molaetša ga o tšwelele le ga nnyane
POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE -Segalo, retšistara, mongwalelo, morero, baamogedi le dikamano -Tirišo ya polelo le melawana kgetho ya mantšu -Maswao le mopeleto	MEPUTSO YE 12 Polelo = 8 Mongwalelo = 2 Padišišobohlatse = 2 (Lengwalo= Mongwalelo=1 Padišišobohlatse =1)				

KAROLO YA C: RUBRIKI YA GO SWAYA DITŠWELETŠWA TŠE KOPANA TŠA TIRIŠANO TŠA SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE [MEPUTSO YE 20]

Dinyakwa	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG, PEAKANYO LE SEBOPEGO (Go arabalipotšišo le dikgopololo) -Tatelano le peakanyo ya dikgopololo -Morero, baamogedi, dinyakwa/dipharologantšo le dikamano	10–12 -Bokgoni bja go arabalipotšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša -Dikgopololo ke tše bohlale tša go tšwa mahlalagading -Tsebo ye e tseneletšego ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa -Ditaba di nepiša setšweletšwa -Molekwa ga se a tšwa tseleng -Tlemagano ya diteng le dikgopololo ke ye botse. -Tlhalošo ya ditaba ke ye botse ebile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae	8–9 Bokgoni bjo bobotsebotse bja go arabalipotšišo bjoo bo laetšago tsebo ye botse ya mohuta wa setšweletšwa -Ditaba di nepiša setšweletšwa -Molekwa ga se a tšwa tseleng -Tlemagano ya diteng le dikgopololo ke ye botse. -Tlhalošo ya ditaba ke ye botse ebile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae	6–7 -Bokgoni bja go kgotsafatša bja go arabalipotšišo bja go laetša tsebo ya mohuta wa setšweletšwa -Go na le nepišo eupša go na le go tšwa tseleng gannyane -Tlemagano ya dikgopololo dikamano e a kgotsafatša -Tlhalošo ya ditaba e a kgotsafatša ebile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae	4–5 -Bokgoni bja motheo bja go arabalipotšišo bja go laetša tsebo ye nnyane ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa -Go na le nepišo ye nnyane ya setšweletšwa eupša go na le go tšwa tseleng -Tlemagano ya diteng le dikgopololo ga se ye kaalo. -Tlhalošo ya ditaba ke ya motheo ebile e thekga sererwa gannyane -Ga se a šomiša melao ya sebopego ka tshwanelo -Go tlogetšwe dintlhla tše bohlokwa	0–3 -Karabo ga e laetše tsebo le ye nnyane ya mohuta wa setšweletšwa -Molaetša ga o tšwelele gabotse ka ge molekwa a tšwele tseleng kudukudu -Ga go tlemagano ya diteng le dikgopololo. -Ditaba di tlhalošwa gannyane -Sebopego sa setšweletšwa ga se sona
MEPUTSO YE 12 Polelo = 8 Mongwalelo = 2 Padišobohlatse = 2	7–8 Segalo, retšistara, mongwalelo le tlötontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo e nepagetše ebile e tlamegilie gabotse -Ga go na le ge e ka ba phošo e tee	5–6 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlötontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo ga e na diphošwana tša popopolelo ebile e tlamegilie gabotse -Tlötontšu ke ye ntši. -Gantsi ga go diphošwana	4 Segalo, retšistara, mongwalelo le tlötontšu di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano. -Diphošwana tša popopolelo ga se tše ntši -Tlötontšu ke yeo e nepagetše ebile e tlätše ka diphošwana -Diphošwana tšeo di lego gona ga di fotoše molaetša	3 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlötontšu ga di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Popopolelo ga se yeo e nepagetše ebile e tlätše ka diphošwana -Tlötontšu ga se ye ntši -Molaetša o a tšwelele eupša o arošitšwe	0–2 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlötontšu ga di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano -Sengwalo se tletše ka diphošwana e lego gona ga e sepelelana le morero le ga nnyane -Molaetša ga o tšwelele eupša o arošitšwe
POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE -Segalo, retšistara, mongwalelo, morero, baamogedi le dikamano -Tirišo ya polelo le melawana -Kgetho ya mantšu -Maswao le mopeleto	MEPUTSO YE 8				